การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
เทศบาลตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ตามยุทธศาสตร์ว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานของภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment:ITA)ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้กำหนดตัวชี้วัดออกเป็น ๑๐ ตัวชี้วัด ดังนี้

๑) การปฏิบัติหน้าที่
๒) การใช้งบประมาณ
๓) การใช้อำนาจ
๔) การใช้ทรัพย์สินของราชการ
๕) การแก้ไขปัญหาการทุจริต
๖) คุณภาพการดำเนินงาน
๗) ประสิทธิภาพการสื่อสาร
๘) การปรับปรุงระบบการทำงาน
๙) การเปิดเผยข้อมูล
๑๐)การป้องกันการทุจริต

เทศบาลตำบลพบพระถูกกำหนดให้ประเมินตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๓๖ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของเทศบาลตำบลพบพระ

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยง

ระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Knowr Factor	Unknown Factor
<u>การปฏิบัติหน้าที่ (๑๐.๑)</u>		
๑. <u>การจัดซื้อจัดจ้าง</u>		
- การเรียกรับผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนอื่นใด ในการจัดซื้อจัดจ้าง	✓	
- การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายหรือหนังสือสั่งการเพื่อเอื้อผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	✓	
๒. <u>การจัดเก็บรายได้</u>		
- การนำเงินรายได้ของเทศบาลไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น	✓	

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Knowr Factor	Unknown Factor
<u>การใช้งบประมาณ (๑๐.๒)</u> - การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหนังสือสั่งการเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ	✓	

หมายเหตุ : Known Factor – ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำ หรือมีประวัติอยู่แล้ว
Unknown Factor – ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกอดหรือไม่มีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบครอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
- การเรียกรับผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนอื่นใดในการจัดซื้อจัดจ้าง		✓		
- การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายหรือหนังสือสั่งการเพื่อเอื้อผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง		✓		
- การนำเงินรายได้ของเทศบาลไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น		✓		
- การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหนังสือสั่งการเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ		✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ค่าความเสี่ยงรวม คิดจากระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องการทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนงานนั้นๆ (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก SHOULD
- การเรียกรับผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนอื่นใดในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	
- การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายหรือหนังสือสั่งการเพื่อเอื้อผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	๒	
- การนำเงินรายได้ของเทศบาลไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น	๒	
- การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหนังสือสั่งการเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ	๒	

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนงานภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
- การเรียกรับผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนอื่นใดในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒
- การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายหรือหนังสือสั่งการเพื่อเอื้อผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	๒
- การนำเงินรายได้ของเทศบาลไปใช้เพื่อประโยชน์	๒

ของตนเองหรือผู้อื่น	
- การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหนังสือสั่งการเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ	๒

สรุปตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม ความจำเป็น x ความรุนแรง
- การเรียกรับผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนอื่นใดในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๒	๔
- การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายหรือหนังสือสั่งการเพื่อเอื้อผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	๒	๒	๔
- การนำเงินรายได้ของเทศบาลไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น	๒	๒	๔
- การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหนังสือสั่งการเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ	๒	๒	๔

Risk Matrix

ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง / ความรุนแรงของผลกระทบ	๑	๒	๓
๓			
๒		★	
๑			

- ระดับสูงมาก ใช้กระบวนการควบคุมภายใน + แผนบริหารความเสี่ยง
- ระดับสูง ใช้กรบวนการควบคุมภายใน + แผนบริหารความเสี่ยง
- ระดับปานกลาง ใช้กรบวนการควบคุมภายใน
- ระดับต่ำ ใช้กรบวนการควบคุมภายใน
- ☆ ความเสี่ยงเรื่องการทุจริต

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

เกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การจัดซื้อจัดจ้าง -การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล	พอใช้		✓	
-การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้างหรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า	พอใช้		✓	

๕.แผนบริหารความเสี่ยง

เทศบาลตำบลพบพระ ได้กำหนดมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประจำปี ๒๕๖๓ จำนวน ๗ มาตรการได้แก่

๑. มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ
๒. มาตรการให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วม
๓. มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่
๕. มาตรการป้องกันการรับสินบน
๖. มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๗. มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ